

številnimi citati, iz katerih bi se dalo sklepati na vplive iz francoskega in nemškega sodobnega pesništva. Seveda je treba skrajno previdno razumevati tako primikanje podobnih verzov, kajti ne glede na slučajno sličnost nam stoji pesnikova osebnost čista in samorasla pred očmi. *J. Prezelj.* — (Konec prih.)

Milan Vukasović: *Бер, Кок и комп.*, Beograd 1931.

Milan Vukasović, avtor nekaj zbirk basni, je izdal novo knjigo svojih drobnih in popolnoma svojevrstnih spisov. Kdor se bavi v današnjem zviharjenem času s tako, na videz tradicionalno literaturo, si mora biti povsem v svesti neke prvotne, preproste, a dovršene življenjske modrosti; pričujoča knjiga nosi vsa ta pečat.

Prvi del zbirke, „Detinstvo“ je skupina malih, ličnih dogodbic iz otroškega življenja. Na prvi pogled skromni sestavki razodevajo globoko in pretehtano poznanje zapletenega, neuravnovešenega, a v svojem razvoju in v svojih hotenjih strogo logično rastočega otroškega sveta. To prav za prav deci namenjeno čtivo odlikuje docela izvirno, vseh stvari, vkoreninjenih in šablonskih vidikov in načel prosto dojemanje malega človeka; tako obeležje daje knjigi popolnoma aktualen, sodoben in moderen značaj; pohvalno upravičuje podnaslov tega dela „pokušaj psihološke slike deteta“ in ji daje polno zanimivost za odraslega čitatelja. Nad vso pisanostjo nastrojenj, ki sijejo med vrsticami, lebdi kristalna in pronicava ljubezen do otroškosti in mladosti, tako da je to toplo občutje najzanesljivejši porok vrednosti te dobre knjige. — Tudi njen drugi del, sočne sličice „Iz prirode“ zadihajo mestoma svežost gledanja skozi mlado dušo in prav to jim daje poseben čar. — Sledi zaključna bajka o „Postanku meteora“, živo, pestro in značilno delce, ki ga ponekod preveva podtalna podobnost z ono duhovnostjo, ki je tako svojstvena našemu človeku z juga in ki se izpoveduje v oni vrsti enostavne, prozorne in čudovito zaokrožene pravljčnosti, ki je ustvarila n. pr. edinstvene „Priče iz davnine“ Ivane Brlić-Mažuraničeve.

Jezik je preprost, a bogat in točen. Vendar bi biló pisatelju in knjigi le v prid, ako bi izostali izrazi, kot so „pijaca“, „kasa“ in „larmati“.

*Ivo Brnčić.*

## PREGLEDI

### GLASBA

Koncerti. Dobro zasedeni moški zbor „ECHO“ iz Krakova, ki je nastopil v Filharmonični dvorani s celo vrsto skladb iz poljske zborovske literature (Gal, Nowowiecki, Lipski, Kopicinski, Walewski, Lahman, Kamiński itd.), je imel na sporedu dobro odbrane zборе, ki pričajo o dobri kvaliteti in precejšnji bogatosti poljske literature za moške glasove. Peli so z izdelano dinamiko, naravnim, odločnim in zdravim izrazom. Dirigent: Walek-Walewski.

IV. simfonični koncert (5. junija 1931.) je imel na sporedu že prej igrano simfonijo Cezarja Francka (v d-molu), o kateri sem poročal ob priliki prve izvedbe. Ponovitev je nudila približno isto. Musorgskega „Noč na Lisi gori“, kompozicija, pri kateri mora dirigent slediti programskim predstavam, ki so določale nje obliko. Brez njih ostane izvajanje takih skladb bolj ali manj le glasen ropot, ki človeku ne pove mnogo. Dirigentu so te intencije komponista ostale precej neznane. Čajkovskega B-mol koncert je efektivna sklad-

ba, pri kateri orkester in klavir zamenjujeta vloge. Vse skladbe dobre. Najbolje je bil izvajan Franck, potem pa Čajkovskij, pri katerem je klavirski part igral pianist Noč, ki se je tekom te sezone pokazal resnega interpreta s samostojnim koncertom. Koncert je dirigiral g. Škerjanc.

Zadnje produkcije (VII., VIII., IX., X.) državnega konservatorija v Ljubljani so v glavnem pokazale isto kakor prejšnje (kar je razumljivo iz okoliščine, da so ponovno nastopili isti gojenci). Prvo mesto zavzema na konservatoriju instrumentalen pouk, predvsem klavir (Janko Ravnik) in vijolina (Šlais), dasi so imeli učenci na sporedu skoro izključno skladbe za prednašanje (zlasti klavir), medtem ko so skoro popolnoma manjkala dela tehničnega značaja, ki bi morala v pouku zavzemati važno mesto, ker je predvsem iz teh mogoče določiti, kaj učenec zna.

Pevski pouk ne kaže toliko rezultatov, dasiravno ni mogoče trditi, da manjka glasov, iz katerih bi se dalo kaj napraviti. Imenovanja vredni so: Lipovšek, Šivic, Meze, Oberwalder, Golob, Mlekuž, Sancin, Zupan, Pfeifer, Šusteršič itd.; razumljivo je, če se večine drži šola, ki zakriva njih osebno karakteristiko in moč.

Deset produkcij koncem šolskega leta je vsekakor preveč. Veselje do nastopov ne more biti glavna misel, ki narekuje množino produkcij.

Na letošnji pretekli sezoni je treba predvsem pohvaliti uvedbo simfoničnih koncertov. Razen tega je treba omeniti Sattnerjevo proslavo (zlasti izvedbo „Assumptia“), potem klavirski koncert Ivana Noča, zborovski koncert „Učiteljskega zbora“, programsko interesantni francoski večer (Pugelj), konservatorijsko prireditev z nastopom godalnega kvarteta itd., od izvenslovenskih koncertov pa predvsem koncert češke filharmonije s Talichom. Število

koncertov je to leto doseglo rekord. Njih obisk dovoljen. Delavnosti slovenskih interpretov je treba pohvalno priznati precejšnjo kapaciteto, nekaterim bi bilo priporočati, da usmerijo svoje delo bolj smotreno.

V radiu je nastopil „Akademski zbor“. Moški zbor je pel Sallusa, Deva, Foersterja, Adamiča in narodne pesmi v prireditvi Franceta Marolta, ženski zbor pa mladinske pesmi M. Kogoja. Zbor kvalitativno dober.

Marij Kogoj.

## KNJIGE IN ČASOPISI

Revue de Littérature Comparée, ki jo urejata sorbonski profesor F. Baldensperger in P. Hazard s Francoskega kolegija, prinaša v štev. april-junij 1931. Baldenspergovo poročilo o knjigi: Janko Lavrin, *Studies in European Literature*, London 1929. Glasi se:

Pri g. Lavrinu daje romantika v preteklosti in sedanjosti glavni delež za evropljanstvo. „Romantična miselnost“ je po njegovem predvsem nekaj nadomestek pustolovskega duha, priznanje neso-glasja z istinitim življenjem. Kolikor bolj se avtor bliža sodobnosti, rad jemlje po dva pisatelja sorodnih teženj ali sorodnega slovesa, Huysmansa in Strindberga, Čehova in Maupassanta, Dostojevskega in Prousta. Namesto „enovitih“ študij, posvečenih Balzacu, Heineju, Turgenjevu, Baudelaire-u, imamo tu, če ne primer ali paralel, pa vsaj vrsto dopolnilnih definicij, ki so precej učinkovite in spominjajo načina, kakršnega je R. M. Meyer nedavno nazval „vzajemno osvetlitev“ dveh analogij. Ako se iz tega napravi metoda, je umljivo, kako nevarno utegne postati takšno prispodabljanje. V majhni količini pa pomaga malo obveščnemu občinstvu, da raztegne svoje pojme preko mej.

A. D.